

PROGRAM OSIGURANJA KREDITA DOBAVLJAČA PO-KD-01/21

Zašto postoji i čemu služi

HBOR provodi Program osiguranja kredita dobavljača (dalje: Program) u okviru poslova osiguranja izvoza u ime i za račun Republike Hrvatske s ciljem poticanja izvoza hrvatskih roba i usluga u slučajevima kada je Izvoznik kapitalnih dobara i usluga s Inozemnim kupcem ugovorio prodaju robe i/ili usluge uz odgodu plaćanja.

Često se kod izvoza kapitalnih dobara i usluga s kupcima u inozemstvu ugovara odgoda plaćanja na duži rok ili se plaćanje izvršava u određenom roku temeljem ispostavljenih situacija kroz duže vremensko razdoblje. Kod ugovaranja odgođenog plaćanja, uvijek postoji rizik da kupac po dospijeću računa ne plati robu ili uslugu što može predstavljati udar na likvidnost Izvoznika. Uzroci za takvo neplaćanje mogu biti komercijalni (stečaj kupca ili produženo neplaćanje) ili politički (rat, pobuna, revolucija, moratorij na plaćanja ili slične mjere vlade koje sprječavaju slobodno plaćanje, kao i viša sila). Policom osiguranja kredita dobavljača Izvoznici mogu osigurati svoje novčane tražbine od Inozemnih kupaca od rizika neplaćanja i na taj način navedeni rizik neplaćanja prebaciti na HBOR kao Osiguratelja. Program osim osiguranja od rizika neplaćanja (tzv. Kreditni rizik), pruža mogućnost i osiguranja od štete koju bi Izvoznik pretrpio u slučaju kada nije u mogućnosti izvršiti obveze po Izvoznom ugovoru (isporučiti robu/usluge), pod uvjetom da je neizvršenje isključiva posljedica nastupa bilo komercijalnog npr. stečaj Inozemnog kupca, otkaz Izvoznog ugovora od strane Inozemnog kupca ili političkog rizika (tzv. Rizik proizvodnje).

Po Programu HBOR odobrava pokriće osiguranjem od najviše 90%, a za dužnike iz 6. i 7. kategorije država¹, kao i za transakcije za koje HBOR procijeni da su u smislu upravljanja kvalitetom portfelja osiguranja rizičnije ili zbog iznosa osigurane svote ili ocjene rizika inozemnog dužnika i sl., HBOR može odobriti pokriće niže od 90%.

Ako se u financiranje uključi banka koja Izvozniku odobrava kredit koji se isplaćuje Izvozniku po izvršenoj isporuci, a vraća iz inozemnih priljeva po naplati iz Izvoznog ugovora (tzv. kredit dobavljaču), tada se pravo na odštetu iz police osiguranja može ustupiti banci koja će, u slučaju neplaćanja Inozemnog kupca, iz odštete po polici osiguranja zatvoriti kredit.

Za rokove otplate Izvoznog ugovora od 2 ili više godina, Program se provodi u skladu s važećim uvjetima Sporazuma o službeno podupiranim izvoznim kreditima Organizacije za ekonomsku suradnju i razvoj - OECD (dalje: OECD Sporazum), a koji se između ostalog odnose na najveći dopušteni iznos kredita (iznos Izvoznog ugovora uz odgođeno plaćanje), minimalno potrebno gotovinsko plaćanje, odnosno predujam, najdužu dopuštenu ročnost i dinamiku otplate, minimalne premijske stope i dr. (<https://www.oecd.org/trade/topics/export-credits/arrangement-and-sector-understandings/>).

Osim toga, kod takvih Izvoznih ugovora nužno je pridržavanje OECD Preporuke o zaštiti okoliša i utjecaju na društvo (važeća Preporuka o zajedničkom pristupu kreditiranju i osiguranju izvoza od strane države s aspekta okolišnih i društvenih kriterija OECD-a - <https://www.oecd.org/trade/topics/export-credits/environmental-and-social-due-diligence/>), a kod Izvoznih ugovora s rokovima otplate dužim od 1 godine kod kojih Inozemni kupci dolaze iz država s niskim dohotkom i koji su ujedno javni dužnici ili dužnici uz državno jamstvo, i OECD Preporuke o održivom izvoznom kreditiranju (važeća Preporuka o održivom izvoznom kreditiranju kod kreditiranja i osiguranja izvoza od strane države OECD-a - <https://www.oecd.org/trade/topics/export-credits/sustainable-lending/>).

Kome je Program namijenjen

Program je namijenjen Izvoznicima roba i usluga veće vrijednosti odnosno Izvoznicima kapitalnih dobara, opreme, izvođačima građevinskih radova i slično, koji s Inozemnim kupcima imaju ugovoreno odgođeno plaćanje po Izvoznom ugovoru.

---

¹ Sukladno važećoj HBOR-ovoj klasifikaciji zemalja prema rizičnosti - kategorije od 1 do 7 (1 je najmanji, a 7 najveći rizik).

Kako se ugovara osiguranje

Zahtjev za osiguranje HBOR-u podnosi Izvoznik koji ima zaključen Izvozni ugovor s Inozemnim kupcem u inozemstvu. Po zaprimanju zahtjeva za osiguranje, bonitetnog izvješća Inozemnog kupca te ostalih podataka potrebnih za procjenu rizika osiguranja i po analizi i procjeni rizika, HBOR donosi odluku o odobrenju osiguranja. U slučaju odobrenja osiguranja, HBOR s Izvoznikom zaključuje Ugovor o osiguranju.

Sastavni dio ugovora o osiguranju su Zahtjev za osiguranje s priložima, Polica osiguranja s priložima, Opći uvjeti osiguranja kredita dobavljača OU-KD-01/21 (dalje: Opći uvjeti) koji sadržavaju prava i obveze Osiguranika i Osiguratelja te drugi pisani zahtjevi i/ili obavijesti Osiguranika i pisana očitovanja na iste od strane Osiguratelja, a za uključenje kojih u ugovor o osiguranju nije nužno zaključiti dodatak ugovoru o osiguranju. U slučaju neslaganja pojedine odredbe Općih uvjeta ili podataka navedenih u Zahtjevu za osiguranje s Policom osiguranja, važe odredbe Police osiguranja.

Također, HBOR-u je moguće podnijeti zahtjev za neobvezujuću ili obvezujuću ponudu za osiguranje i to u pravilu prije zaključenja Izvoznog ugovora, odnosno u fazi nuđenja izvoznog posla.

Koje su prednosti ugovaranja osiguranja za Izvoznika

- Zaštita od rizika neplaćanja po Izvoznom ugovoru
- Povećanje likvidnosti Izvoznika
- Povećanje konkurentnosti Izvoznika na inozemnim tržištima u slučaju da njegov Inozemni kupac traži kupnju robe/usluga na kredit
- Izlazak na rizičnija izvozna tržišta
- Naplata Izvoznog ugovora odmah po isporuci uz korištenje kredita od strane banke
- Mogućnost prijenosa prava na odštetu po polici osiguranja na banku, kao kolateral po kreditu (vinkulacija/assignacija)

U nastavku su osnovni uvjeti Programa:

1. Osnovni uvjeti osiguranja	
Potrebna dokumentacija za ugovaranje osiguranja	<ul style="list-style-type: none"> • Zahtjev za osiguranje - pisani zahtjev Osiguranika podnesen Osiguratelju za zaključenje Ugovora o osiguranju i potpisan od strane ovlaštenih predstavnika Osiguranika s priložima, uključujući:<ul style="list-style-type: none"> — bonitetno izvješće za Inozemnog kupca izrađeno od strane ovlaštenih agencija ili službena financijska izvješća Inozemnog kupca — potvrdu Porezne uprave o stanju duga Izvoznika po osnovi javnih davanja, ne stariju od 30 dana od podnošenja Zahtjeva za osiguranje — priloge vezane za primjenu OECD preporuka za zaštitu okoliša i utjecaj na društvo, te održivo izvozno kreditiranje, ako su primjenjivi — izvještaje Izvoznika
Ugovor o osiguranju	<ul style="list-style-type: none"> • ugovor zaključen između Osiguratelja i Osiguranika za osiguranje tražbine od nastanka Kreditnog rizika i/ili Rizika proizvodnje • Ugovor o osiguranju sastoji se od važećih Općih uvjeta, Police osiguranja s priložima, Zahtjeva za osiguranje s priložima te drugih pisanih zahtjeva i/ili obavijesti Osiguranika i pisanih očitovanja na iste od strane Osiguratelja, a za uključivanje kojih u Ugovor o osiguranju nije nužno zaključiti dodatak Ugovoru o osiguranju
Valuta ugovora o osiguranju	<ul style="list-style-type: none"> • Osigurana svota ugovara se u valuti Izvoznog ugovora, osim ako Policom osiguranja nije drugačije ugovoreno • Premija osiguranja obračunava se u valuti Osigurane svote, a naplaćuje u kunskoj protuvrijednosti po srednjem tečaju Hrvatske narodne banke na dan izdavanja računa od strane Osiguratelja, osim ako Policom osiguranja nije drugačije ugovoreno • Odšteta se obračunava u valuti Osigurane svote, a isplaćuje u kunskoj protuvrijednosti po srednjem tečaju Hrvatske narodne banke na dan isplate, osim ako nije Policom osiguranja drugačije ugovoreno • Dodatni troškovi obračunavaju se u valuti njihovog nastanka, a isplaćuju se u kunama ili u kunskoj protuvrijednosti po srednjem tečaju Hrvatske narodne banke na dan isplate, osim ako Policom osiguranja nije drugačije ugovoreno • Iznose koje je Osiguranik regresno naplatio, prosljedit će Osiguratelju u valuti u kojoj ih je naplatio ili u kunskoj protuvrijednosti po srednjem tečaju Hrvatske narodne banke na dan plaćanja, osim ako Policom osiguranja nije drugačije ugovoreno
Troškovi osiguranja	<ul style="list-style-type: none"> • Premija osiguranja • Trošak bonitetnog izvješća • Naknada za obradu zahtjeva (naplaćuje se sukladno Pravilniku o naknadama za usluge koje obavlja HBOR)
Osiguratelj	<ul style="list-style-type: none"> • Hrvatska banka za obnovu i razvitak, u ime i za račun Republike Hrvatske
Osiguranik	<ul style="list-style-type: none"> • Izvoznik koji je s Osigurateljem zaključio Ugovor o osiguranju, a uz Izvoznika, Osiguranik može biti i gospodarski subjekt sa sjedištem u Republici Hrvatskoj ako je Izvoznik podružnica ili povezano društvo u njegovom većinskom vlasništvu

Izvoznik	<ul style="list-style-type: none"> Izvoznik je svaki subjekt koji obavlja gospodarsku djelatnost bez obzira na njegov pravni oblik i koji je s Inozemnim kupcem zaključio Izvozni ugovor, a koji je: <ul style="list-style-type: none"> ako izravno izvozi Inozemnom kupcu: sa sjedištem u Republici Hrvatskoj ili ako neizravno izvozi Inozemnom kupcu: sa sjedištem u Republici Hrvatskoj ili sa sjedištem u inozemstvu, ako je riječ o podružnici hrvatskog gospodarskog subjekta ili povezanom društvu u većinskom vlasništvu hrvatskog gospodarskog subjekta
Izvozni ugovor	<ul style="list-style-type: none"> Izvozni ugovor je kupoprodajni ugovor zaključen u pisanom obliku (uključujući narudžbu i prihvata narudžbe i dr.) između Izvoznika i Inozemnog kupca iz kojeg nedvojbeno proizlazi obveza Izvoznika da će isporučiti robu i/ili izvršiti usluge Inozemnom kupcu, te obveza Inozemnog kupca da će za to platiti ugovoreni iznos Izvozniku. Pod Izvoznim ugovorom može se smatrati okvirni izvozni ugovor, podugovor ili narudžba
Kredit dobavljača	<ul style="list-style-type: none"> Pod pojmom Kredit dobavljača podrazumijevaju se Izvoznikove novčane tražbine od Inozemnog kupca po Izvoznom ugovoru za koje je ugovoreno plaćanje uz odgodu
Trajanje rizika kredita dobavljača	<ul style="list-style-type: none"> Kada se jednokratno ili kroz određeno vremensko razdoblje isporučuju robe i/ili usluge po Izvoznom ugovoru, a naplata je ugovorena nakon izvršenja posljednje isporuke, trajanje rizika se izračunava kao zbroj trajanja razdoblja izvršenja Izvoznog ugovora (od dana zaključenja Izvoznog ugovora ili od dana zaključenja ugovora o osiguranju, ako prije navedenog datuma nisu izvršene isporuke) i trajanje razdoblja naplate Izvoznog ugovora, do krajnjeg ugovorenog dospjeća plaćanja (zaokružuje se na puni mjesec). Kada se kroz određeno vremensko razdoblje isporučuju robe i/ili usluge po Izvoznom ugovoru, a ugovorena je sukcesivna naplata s kraćim rokovima naplate od 2 godine nakon izvršenja pojedine isporuke, trajanje rizika se izračunava kao zbroj trajanja razdoblja između dana (ugovorenog ili očekivanog) isporuke (ili dana zaključenja ugovora o osiguranju, ako ranije nisu izvršene isporuke po Izvoznom ugovoru) do dana (ugovorenog ili očekivanog) dospjeća plaćanja pojedine isporuke. Ako postoji više isporuka, kalkulacija se temelji na uprosječenom ili najdužem trajanju rizika
Inozemni kupac	<ul style="list-style-type: none"> Inozemni kupac je svaki subjekt koji obavlja gospodarsku djelatnost bez obzira na njegov pravni oblik, koji je registriran sa sjedištem izvan Republike Hrvatske i s kojim je Izvoznik zaključio Izvozni ugovor
Država izvoza	<ul style="list-style-type: none"> Država izvoza može biti država koja je od strane Osiguratelja ocijenjena prihvatljivom Prilikom razmatranja prihvatljivosti države izvoza, Osiguratelj će, između ostalog, uzeti u obzir jesu li nad državom pokrenute sankcije, moratoriji na plaćanja i slične zabrane koje bi mogle imati utjecaj na izvršenje obveza iz Izvoznog ugovora i/ili koje onemogućavaju osiguranje zbog važeće regulative
Domaći (hrvatski) udio, strani udio, lokalni troškovi	<ul style="list-style-type: none"> Budući da HBOR poslove osiguranja izvoza provodi u ime i za račun RH, uvjet od najmanje 40% vrijednosti hrvatskog udjela roba i usluga u Izvoznom ugovoru za koji se traži osiguranje, jedan je od bitnih preduvjeta za odobrenje osiguranja sukladno Uredbi o osiguranju izvoza

	<ul style="list-style-type: none"> • Za robe i usluge kod kojih je hrvatski udio niži od 40%, potrebno je utvrditi ostvaruje li se Izvoznim ugovorom prihod u Republici Hrvatskoj, radi li se o izvoznom proizvodu kojem se daje određena dodana vrijednost u Republici Hrvatskoj, npr. uključeno je dodatno znanje ili robu izvoze hrvatska poduzeća koja time ostvaruju prihode u Republici Hrvatskoj, doprinose zapošljavanju u Republici Hrvatskoj ili na druge načine doprinose rastu i interesima gospodarstva Republike Hrvatske • U Izvoznim ugovorima u kojima hrvatski Izvoznici sudjeluju s izvoznicima iz drugih zemalja (strani udio) ako je udio stranog udjela veći od HBOR-u prihvatljivog za osiguranje, osiguranje je ipak moguće realizirati kroz suradnju HBOR-a s izvožno-kreditnim agencijama iz zemalja drugih izvoznika, koje tada putem modela reosiguranja, preuzimaju rizike svojih izvoznika • Lokalni troškovi predstavljaju vrijednost roba i usluga u državi Inozemnog kupca, a koji su neophodni za izvršenje Izvoznog ugovora. Najveći udio lokalnih troškova u Izvoznom ugovoru s ugovorenim rokovima otplate od 2 i više godina, koji može biti uključen u pokriće osiguranjem određen je sukladno OECD Sporazumu. U lokalne troškove se ne uključuju provizije plaćene Izvoznikovom posredniku u državi izvoza
Samopridržaj	<ul style="list-style-type: none"> • udio Osiguranika u Šteti iskazan u postotku, a koji iznosi najmanje 10%, osim ako Policom osiguranja nije drugačije ugovoreno
Kreditni rizik	<ul style="list-style-type: none"> • Kreditni rizik je događaj koji nastaje kada Izvoznik nije u mogućnosti naplatiti iznos koji mu je dugovan po Izvoznom ugovoru, pod uvjetom da je neplaćanje izravna i isključiva posljedica nastupa Osiguranog rizika
Rizik proizvodnje	<ul style="list-style-type: none"> • Rizik proizvodnje je događaj koji nastaje kada Izvoznik nije u mogućnosti izvršavati obveze po Izvoznom ugovoru, pod uvjetom da je neizvršenje Izvoznog ugovora izravna i isključiva posljedica nastupa Osiguranog rizika
Premija osiguranja	<ul style="list-style-type: none"> • Premija osiguranja je novčani iznos koji Osiguratelj od Osiguranika naplaćuje kao cijenu za preuzeti rizik • Osiguratelj utvrđuje iznos te način obračuna i plaćanja Premije osiguranja, a Osiguranik je obvezan platiti Premiju osiguranja na temelju računa ispostavljenog od strane Osiguratelja u roku dospjeća navedenom na računu • Ako Premija osiguranja nije plaćena po dospjeću, Osiguratelj može za vrijeme od njena dospjeća pa sve do plaćanja zaračunati zakonsku zateznu kamatu • Obračun i plaćanje Premije osiguranja može biti: <ul style="list-style-type: none"> – plaćanje jednokratno prilikom zaključenja Ugovora o osiguranju i obračun za cijelo vrijeme Trajanja osiguranja, primjenom premijske stope na iznos Osigurane svote ili – plaćanje sukcesivno po prijavi izvoza i obračun primjenom premijske stope na iznos izvezene, fakturirane i Osiguratelju prijavljene vrijednosti roba i/ili usluga po Izvoznom ugovoru • Osiguratelj može ponovno izračunati (povećati ili smanjiti) Premiju osiguranja ako pristane na izmjenu Predmeta osiguranja, Osigurane svote, Trajanja osiguranja, Osiguranih rizika ili Samopridržaja iz Ugovora o osiguranju • Osiguratelj može na traženje Osiguranika pristati vratiti Premiju osiguranja u cijelosti ili djelomično, i to u slučajevima sporazumnog raskida ugovora o osiguranju:

- ako Izvozni ugovor nije stupio na snagu, odnosno nije započela proizvodnja ili izvršenje Izvoznog ugovora, čime nije započelo ni pokriće osiguranjem, u kojem slučaju će Osiguratelj vratiti naplaćenu Premiju osiguranja u cijelosti;
- nakon što je započela proizvodnja ili izvršenje Izvoznog ugovora i pokriće osiguranjem, a Ugovor o osiguranju je sporazumno raskinut najmanje 3 mjeseca prije isteka Trajanja osiguranja, u kojem slučaju će Osiguratelj napraviti reobračun Premije osiguranja po istoj metodologiji i pretpostavkama za izračun koje su bile važeće u trenutku odobrenja osiguranja, sukladno stvarnom trajanju osiguranja i iznosu stvarnog Proizvodnog troška / izvezene robe i/ili usluga do trenutka prestanka Ugovora o osiguranju te vratiti razliku Osiguraniku umanjenu za 0,15% iznosa naplaćene Premije osiguranja

---

Šteta

- Šteta je gubitak iskazan u novčanom iznosu koji je nastao za Osiguranika nastupom Osiguranog slučaja na temelju kojeg se utvrđuje iznos Odštete

---

Odšteta

- Odšteta je novčani iznos koji Osiguratelj isplaćuje Osiguraniku radi naknade Štete koja je Osiguraniku nastala nastupom Osiguranog slučaja
- Iznos Odštete ne može biti veći od Osigurane svote navedene u Polici osiguranja i izračunava se kao iznos Štete, najviše do Osigurane svote, umanjen za ugovoreni Samopridržaj

---

Odštetni zahtjev

- Odštetni zahtjev se podnosi u pisanom obliku nakon nastanka Osiguranog slučaja te može biti podnesen **najkasnije godinu dana** od nastanka Osiguranog slučaja, u protivnom Osiguranik gubi pravo na podnošenje Odštetnog zahtjeva te će isti Osiguratelj odbaciti
- Uz Odštetni zahtjev moraju biti priloženi dokumenti potrebni za ocjenu Odštetnog zahtjeva kojima se dokazuje postojanje, a kod Kreditnog rizika i nespornost i dospijeće, Predmeta osiguranja, ostvarenje Osiguranog rizika, nastanak Štete, izvršenje Osiguranikovih obveza iz Ugovora o osiguranju te ostali dokumenti za koje Osiguratelj procijeni da su mu potrebni za ocjenu osnovanosti Odštetnog zahtjeva, primjerice: Izvozni ugovor, fakture, jedinstvene carinske deklaracije, međunarodni tovarni list, primopredajni zapisnik, knjigovodstvena kartica, pisana korespondencija između Osiguranika i Inozemnog kupca, kalkulacija troškova proizvodnje.
- **Postojanje i nespornost** Predmeta osiguranja kod Kreditnog rizika se dokazuje:
  - priznanjem duga u odgovarajućem iznosu od strane Inozemnog kupca, ili
  - pravomoćnim priznanjem tražbine Osiguranika u postupcima predstečaja, stečaja ili likvidacije Inozemnog kupca, ili
  - pravomoćnom odlukom suda ili arbitraže kojom je utvrđen iznos i dospijeće tražbine koju Osiguranik potražuje od Inozemnog kupca
- U slučaju neplaćanja Inozemnog kupca zbog spornosti tražbina (Inozemni kupac pisanim putem osporava dio ili cijelu tražbinu), komercijalne reklamacije (osporavanje kvalitete ugovorene robe ili usluge) ili u drugim slučajevima spornosti tražbina iz Izvoznog ugovora, Osiguranik može podnijeti Odštetni zahtjev isključivo uz prethodni uvjet pokretanja sudskog, arbitražnog ili drugog

---

odgovarajućeg postupka radi naplate, o čemu mora obavijestiti Osiguratelja.

- Ako Osiguratelj utvrdi da podneseni Odštetni zahtjev ne sadrži dokumentaciju zatraženu od strane Osiguratelja i/ili da je za procjenu Odštetnog zahtjeva potrebna dodatna dokumentacija, Osiguratelj će u roku od **30 dana od dana primitka** takvog nepotpunog Odštetnog zahtjeva pozvati Osiguranika da ga dopuni
- Osiguratelj je obavezan očitovati se o osnovanosti Odštetnog zahtjeva u roku **od 30 dana od dana** zaprimanja potpunog Odštetnog zahtjeva
- Ako Osiguranik u roku od 30 dana od poziva na dopunu Odštetnog zahtjeva ne dostavi tražene dokumente, Osiguratelj će dovršiti ocjenu Odštetnog zahtjeva prema raspoloživoj (nepotpunoj) dokumentaciji te će se očitovati u dodatnom roku od 30 dana
- Odštetni zahtjev će **biti prihvaćen** ako je:
  - nastupio Osigurani rizik i
  - nastupio Osigurani slučaj i
  - nastala Šteta po osnovi ugovorenog Predmeta osiguranja i
  - Osiguranik podnio Odštetni zahtjev i dostavio odgovarajuću dokumentaciju sukladno odredbama važećih Općih uvjeta i
  - Osiguranik platio Premiju osiguranja najkasnije u razumnom roku nakon roka dospjeća naznačenog na računu za Premiju osiguranja i
  - Osiguranik je u Zahtjevu za osiguranje potpuno i točno naveo informacije potrebne Osiguratelju za ocjenu rizika osiguranja i
  - Osiguranik ispunio ostale obveze iz Ugovora o osiguranju
- Osiguratelj će **prihvatiti Odštetni zahtjev** i isplatiti Odštetu, djelomično ili u cijelosti, ako neispunjenje određenih obveza od strane Osiguranika ocijeni nematerijalnim, odnosno ako takvo neispunjenje po Osigurateljevoj procjeni nije imalo značajnog utjecaja na preuzimanje rizika, opseg i visinu nastanka Štete te na mogućnost regresa

---

Dospijeće Odštete i naknade Dodatnih troškova

- Ako Odštetni zahtjev bude prihvaćen, uz uvjet da je Osiguranik zaključio Ugovor o regresnoj naplati, Osiguratelj će isplatiti Odštetu i Dodatne troškove:
  - u roku od 15 dana nakon prihvaćanja Odštetnog zahtjeva, za tražbine koje su po Izvoznom ugovoru dospjele prije prihvaćanja Odštetnog zahtjeva ili čija dospelost nije bila određena,
  - sukladno dospjeću tražbina iz Izvoznog ugovora, za tražbine koje po Izvoznom ugovoru dospijevaju nakon prihvaćanja Odštetnog zahtjeva, osim ako Osiguratelj ne odluči drugačije

---

Dodatni troškovi

- To su troškovi koji su nastali isključivo uslijed radnji poduzetih za umanjenje ili izbjegavanje nastanka Štete te u svrhu naplate tražbina koje su Predmet osiguranja, prije ili nakon isplate Odštete, a s kojima se Osiguratelj suglasio pisanim putem
- Dodatni troškovi će, nakon prijavljivanja Osiguratelju biti naknađeni Osiguraniku u **Postotku pokrića**, pod uvjetom da su te radnje bile poduzete nakon primljenih uputa ili uz suglasnost Osiguratelja, prethodnu ili naknadnu, a pretpostavke za prihvaćanje Odštetnog zahtjeva budu ispunjene. Ako za poduzimanje određenih radnji Osiguranik ima namjeru angažirati odvjetnika, troškovi odvjetnika će

	<p>biti naknađeni Osiguraniku samo uz prethodnu pisanu suglasnost Osiguratelja</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dodatni troškovi se ne odnose na uobičajene administrativne troškove, kao što su primjerice troškovi slanja pošte, telefoniranja, fotokopiranja, putni troškovi, kao ni troškove procjene osnovanosti Odštetnog zahtjeva te isti neće biti naknađeni
Postotak pokrića	<ul style="list-style-type: none"> • Postotak pokrića se koristi za izračun udjela u kojem Osiguratelj sudjeluje u Dodatnim troškovima kao i za izračun postotka priljeva od naplate koji pripadaju Osiguratelju, a izračunava se na način da se iznos izračunate Odštete podijeli s iznosom ukupne Štete te se tako dobiveni iznos preračuna u postotak izražen s dva decimalna mjesta - {Postotak pokrića = Odšteta / Šteta * 100%}
Ugovor o regresnoj naplati	<ul style="list-style-type: none"> • Ugovor između Osiguratelja i Osiguranika koji se zaključuje prije isplate Odštete te kojim se, između ostalog, uređuju njihova prava i obveze u odnosu na naplatu tražbina po Izvoznom ugovoru i Ugovoru o osiguranju
Prijenos prava i obveza iz Ugovora o osiguranju	<ul style="list-style-type: none"> • Osiguratelj i Osiguranik ne mogu prenijeti prava i obveze iz Ugovora o osiguranju bez prethodne pisane suglasnosti druge strane • Osiguranik može ugovorom na drugu osobu prenijeti pravo na primitak Odštete iz Ugovora o osiguranju uz prethodnu pisanu suglasnost Osiguratelja. Za svaki sljedeći prijenos prava na primitak Odštete je isto potrebna prethodna pisana suglasnost Osiguratelja. Prijenos ne utječe na postojanje Osiguranikovih obveza prema Osiguratelju iz Ugovora o osiguranju
Isključenje prava abandona	<ul style="list-style-type: none"> • Osiguranik nema pravo bez suglasnosti Osiguratelja nakon nastanka Osiguranog rizika napustiti u korist Osiguratelja prava i imovinu vezanu uz Izvozni ugovor, a zauzvrat od Osiguratelja zahtijevati isplatu Odštete
Otkaz ugovora o osiguranju	<ul style="list-style-type: none"> • Osiguratelj ima pravo otkazati Ugovor o osiguranju, ako: <ul style="list-style-type: none"> – Osiguranik ne ispunjava obveze iz Ugovora o osiguranju, a takvo neispunjenje obveza ili uvjeta po procjeni Osiguratelja predstavlja materijalno kršenje Ugovora o osiguranju u odnosu na nastanak Osiguranog rizika ili iznos Štete ili je isto onemogućilo ili bitno otežalo radnje za sprječavanje ili umanjeње nastanka Štete te mogućnost regresne naplate i/ili – Premija osiguranja nije u cijelosti plaćena niti u razumnom roku nakon roka dospjeća naznačenog od strane Osiguratelja. • Osiguranik ima pravo otkazati Ugovor o osiguranju odričući se svih svojih prava iz Ugovora o osiguranju
2. Odredbe vezane uz osiguranje Kreditnog rizika	
Predmet osiguranja	<ul style="list-style-type: none"> • Predmet osiguranja kod pokrića Kreditnog rizika je novčana tražbina Izvoznika od Inozemnog kupca, osigurana sukladno ugovorenom Osiguranom riziku do iznosa Osigurane svote: <ul style="list-style-type: none"> – koja obuhvaća glavnice nastalu na temelju isporuka roba i/ili usluga izvršenih tijekom razdoblja Trajanja osiguranja, sukladno uvjetima i ugovorenim rokovima plaćanja iz Izvoznog ugovora ili Ugovora o osiguranju; – koja može obuhvaćati ugovornu redovnu kamatu po Izvoznom ugovoru obračunatu do trenutka dospjeća osigurane glavnice iz prethodne točke, sukladno ugovorenim rokovima plaćanja, ako je tako ugovoreno Policom osiguranja.

-
- Predmet osiguranja kod pokrića Kreditnog rizika nije novčana tražbina Izvoznika:
    - iz Izvoznog ugovora koja je na dan zaključenja Ugovora o osiguranju bila u dospijeću;
    - nastala na temelju kamata na kamatu i/ili zateznih kamata i/ili ugovornih kazni i naknade šteta koje je Osiguranik obračunao Inozemnom kupcu po Izvoznom ugovoru;
    - nastala na temelju izvoza roba i/ili usluga koje su Inozemnom kupcu izvršene nakon razdoblja Trajanja osiguranja ili nakon od strane Osiguratelja utvrđenog prestanka pokrića osiguranjem;
    - nastala na temelju izvoza roba i/ili usluga prema Inozemnom kupcu koji je s Osiguranikom povezan upravljački ili vlasnički s udjelom većim od 20%;
    - nastala na ime izdataka koje je sukladno Izvoznom ugovoru dužan snositi Izvoznik, bez obzira je li Inozemni kupac izvršio svoje obveze iz Izvoznog ugovora;
    - nastala na temelju izvoza koji nije u skladu s propisima (primjerice izvoza naoružanja i/ili nuklearne opreme i/ili robe s dvojnog namjenom, za koje nisu ishođene potrebne izvozne dozvole, te robe ili izvoza u države nad kojima su proglašene izvozne sankcije ili su protivne zakonskim okvirima države izvoza i/ili države Inozemnog kupca);
    - od Inozemnog kupca iz Izvoznog ugovora čije razdoblje otplate traje dvije ili više godina, ako isti nije u skladu s važećim smjericama OECD Sporazuma;
    - od Inozemnog kupca iz Izvoznog ugovora ako nije zadovoljen uvjet Domaćeg udjela koji je ugovoren Ugovorom o osiguranju;
    - na ime troškova koje je Osiguranik pretrpio vezano za dokazivanje osnovanosti Odštetnog zahtjeva ili visine Odštete iz Odštetnog zahtjeva

---

Osigurana svota

- osigurana svota predstavlja osigurani iznos tražbina Izvoznika prema Inozemnom kupcu
- Osigurana svota može:
  - obuhvaćati glavnice nastalu na temelju isporuka roba i/ili usluga izvršenih tijekom razdoblja Trajanja osiguranja, sukladno uvjetima i ugovorenim rokovima plaćanja iz Izvoznog ugovora ili Ugovora o osiguranju;
  - obuhvaćati ugovornu redovnu kamatu po Izvoznom ugovoru obračunatu do trenutka dospijeća osigurane glavnice iz prethodne točke, sukladno ugovorenim rokovima plaćanja, ako je tako ugovoreno Policom osiguranja
- kod Izvoznih ugovora s ugovorenim rokovima otplate od 2 ili više godina, osigurana svota i uvjeti otplate moraju biti u skladu s uvjetima OECD Sporazuma
- kod Izvoznih ugovora s ugovorenim rokovima otplate do 2 godine, osigurana svota može iznositi do 100% vrijednosti Izvoznog ugovora
- kod kontinuiranih isporuka roba i/ili usluga po Izvoznim ugovoru, osigurana svota može biti jednaka iznosu najveće izloženosti Izvoznika prema Inozemnom kupcu (uz odgodu plaćanja)

Osigurani slučaj

- štetni događaj prouzročen Osiguranim rizikom, a nastupom Osiguranog slučaja Osiguranik može podnijeti Odštetni zahtjev
  - Osigurani slučaj kod Kreditnog rizika nastupa kada Izvoznik ne naplati tražbinu u iznosu koji mu je dugovan po Izvoznom ugovoru
-

---

pod uvjetom da je neplaćanje isključiva posljedica nastupa ugovorenog Osiguranog rizika, u jednom od sljedećih slučajeva:

1. za komercijalne rizike ovisno o tome koji se najranije dogodi:
  - istekom Razdoblja čekanja za kreditni rizik tijekom kojeg Inozemni kupac nije izvršio plaćanje obveza iz Izvoznog ugovora;
  - danom pravomoćnosti odluke nadležnog tijela o otvaranju predstečajnog, stečajnog ili likvidacijskog postupka nad Inozemnim kupcem, odnosno svaki drugi slučaj, koji se sukladno mjerodavnim propisima države Inozemnog kupca, može smatrati istovjetnim. U tom slučaju Osiguranik je dužan dostaviti Osiguratelju dokaz o otvaranju predstečajnog, stečajnog ili likvidacijskog postupka nad Inozemnim kupcem, pri čemu se ne primjenjuje Razdoblje čekanja za kreditni rizik.
2. za političke rizike:
  - istekom Razdoblja čekanja za kreditni rizik uz dostavu dokaza o nastanku ugovorenog Osiguranog rizika od strane Osiguranika

---

Osigurani rizici

- Kod Kreditnog rizika, Osigurani rizik nastupa dospijecom novčanih iznosa koji su Predmet osiguranja.
- Kreditni rizik se može ostvariti kao:
  1. Komercijalni rizik:
    - insolventnost, de jure ili de facto - nesposobnost za plaćanje Inozemnog kupca odnosno njegovog jamca i/ili sudužnika po Izvoznom ugovoru pri čemu je Inozemni kupac privatni dužnik (KRK1);
    - produženo neplaćanje Inozemnog kupca - neplaćanje, odnosno neizvršenje obveza od strane Inozemnog kupca, i/ili njegova jamca i/ili sudužnika po dospijecu obveza plaćanja po Izvoznom ugovoru, kao ni do isteka Razdoblja čekanja za kreditni rizik (KRK2).
  2. Politički rizik:
    - odluka treće države, moratorij, sprječavanje ili odgoda prijenosa sredstava, propisi države inozemnog kupca, odluka Republike Hrvatske ili države osiguranika kojima se sprječava plaćanje po Izvoznom ugovoru ili viša sila, pri čemu je Inozemni kupac privatni ili javnopravni dužnik (PRK1);
    - produženo neplaćanje Inozemnog kupca – neplaćanje, odnosno neizvršenje obveza od strane Inozemnog kupca, i/ili njegova jamca i/ili sudužnika po dospijecu obveza plaćanja po Izvoznom ugovoru, kao ni do isteka Razdoblja čekanja za kreditni rizik, pri čemu je Inozemni kupac javnopravni dužnik (PRK2)

Razdoblje čekanja

- Razdoblje čekanja je vremensko razdoblje koje traje 3 mjeseca od dospijeca novčane tražbine iz Izvoznog ugovora koju Izvoznik nije naplatio od Inozemnog kupca zbog nastupa komercijalnog ili političkog osiguranog rizika. Na komercijalni rizik - insolventnost, de jure ili de facto ne primjenjuje se Razdoblje čekanja. Ako Osiguratelj u skladu s najboljom praksom, ovisno o karakteristikama izvoznog posla, procijeni kako bi bilo primjerenije ugovoriti duže Razdoblje čekanja (primjerice zbog povišenog rizika zemlje izvoza ili Inozemnog dužnika, kao i u slučaju izglednije naplate tražbine Izvoznika, dogovora/reprograma s Inozemnim kupcem i sl. u periodu

	prije podnošenja Odštetnog zahtjeva) može ponuditi Osiguraniku i uz njegov prihvrat ugovoriti i duže Razdoblje čekanja
Premijske stope	<ul style="list-style-type: none"> • Za izračun premijske stope kod osiguranja Kreditnog rizika s Trajanjem rizika kredita dobavljača kraćim od 2 godine, koristi se Metodologija za izračun premijskih stopa kod osiguranja kratkoročnih izvoznih potraživanja i pripadajući kalkulator • Za izračun premijske stope kod osiguranja Kreditnog rizika s Trajanjem rizika kredita dobavljača od 2 i više godina koristi se Premijski sustav za osiguranje izvoznih tražbina kod izvoza kapitalnih dobara i usluga i pripadajući kalkulator (Modul 2)
Obračun premije osiguranja	<ul style="list-style-type: none"> • Osiguratelj može obračunati Premiju osiguranja: <ul style="list-style-type: none"> – primjenom premijske stope na Osiguranu svotu (iznos Izvoznog ugovora umanjen za avansna/gotovinska plaćanja ili umanjen za isporuke koje nisu obuhvaćene osiguranjem) ili – primjenom premijske stope na iznos Osiguratelju prijavljenih isporuka roba/usluga iz Izvoznog ugovora izvršenih tijekom Trajanja osiguranja sukladno Izvoznom ugovoru;
Trajanje osiguranja	<ul style="list-style-type: none"> • Trajanje osiguranja navedeno je u Polici osiguranja • Datum početka Trajanja osiguranja može biti i raniji od datuma zaključenja Ugovora o osiguranju, ako su ispunjeni preduvjeti iz Ugovora o osiguranju • Osiguratelj može početak Trajanja osiguranja odrediti od: <ul style="list-style-type: none"> – datuma zaključenja/stupanja na snagu Izvoznog ugovora, – datuma početka izvršenja Izvoznog ugovora ili – datuma svakog djelomičnog izvršenja Izvoznog ugovora (pojedinačne isporuke roba i/ili usluga), ako je Izvoznik ovlašten primiti novčani iznos koji odgovara vrijednosti izvršenog Izvoznog ugovora, u skladu s uvjetima Izvoznog ugovora te ako su ispunjeni svi preduvjeti iz Ugovora o osiguranju – od datuma zaključenja/stupanja na snagu Ugovora o osiguranju ili drugog datuma ugovorenog Ugovorom o osiguranju • Osiguratelj može završetak Trajanja osiguranja odrediti do: <ul style="list-style-type: none"> – datuma završetka izvršenja Izvoznog ugovora, – datuma ugovorenog dospijeca posljednjeg plaćanja po Izvoznom ugovoru ili – drugog datuma ugovorenog Ugovorom o osiguranjem • U slučaju nastanka Osiguranog rizika, Osiguratelj ima pravo skratiti razdoblje Trajanja osiguranja te ukinuti pokriće daljnjih isporuka prema Inozemnom kupcu
3. Odredbe vezane uz osiguranje Rizika proizvodnje	
Proizvodni troškovi	<ul style="list-style-type: none"> • Direktni i režijski troškovi koji su u postupku proizvodnje potrebni za proizvodnju robe i/ili izvršenje usluga ugovorenih po Izvoznom ugovoru, a koji se mogu izravno pripisati Izvoznom ugovoru. U slučaju da se za proizvodnju robe i/ili izvršenje usluga po Izvoznom ugovoru u cijelosti koristi usluga podizvođača ili dobavljača, pod proizvodnim troškom smatrat će se ugovorna vrijednost koju Izvoznik mora platiti podizvođaču ili dobavljaču, a ne troškovi proizvodnje podizvođača ili dobavljača
Predmet osiguranja	<ul style="list-style-type: none"> • Predmet osiguranja kod pokrića Rizika proizvodnje su utrošeni Proizvodni troškovi po Izvoznom ugovoru sukladno ugovorenom Osiguranom riziku do iznosa Osigurane svote, nastali tijekom

	<p>razdoblja Trajanja osiguranja, ako je Ugovorom o osiguranju ugovoreno osiguranje Rizika proizvodnje.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Predmet osiguranja kod pokrića Rizika proizvodnje nisu troškovi Izvoznika nastali: <ul style="list-style-type: none"> – na ime očekivane (kalkulativne) dobiti iz Izvoznog ugovora; – na ime financijskih troškova vezanih uz Izvozni ugovor, primjerice kamate, troškovi osiguranja od uobičajenih rizika u poslovanju, troškovi i naknade plaćeni Inozemnom kupcu i slično; – na ime troškova nastalih u vezi s robom i/ili uslugama iz Izvoznog ugovora za koje je pokriće osiguranjem Kreditnog rizika već započelo; – na ime iznosa koje je Izvoznik platio po pozivu na jamstvo ili garanciji izdanoj u vezi s Izvoznim ugovorom
Osigurana svota	<ul style="list-style-type: none"> • Predstavlja iznos kalkulativnih troškova proizvodnje robe/usluga za izvoz, najviše u visini ukupne vrijednosti Izvoznog ugovora umanjenog za predujam i očekivanu dobit
Osigurani slučaj	<ul style="list-style-type: none"> • Osigurani slučaj je štetni događaj prouzročen Osiguranim rizikom, a nastupom Osiguranoog slučaja Osiguranik može podnijeti Odštetni zahtjev • Osigurani slučaj kod pokrića Rizika proizvodnje nastupa u jednom od sljedećih slučajeva: <ol style="list-style-type: none"> 1. za komercijalne rizike ovisno o tome koji se najranije dogodi:: <ul style="list-style-type: none"> – istekom Razdoblja čekanja za rizik proizvodnje tijekom kojeg Izvoznik nije u mogućnosti izvršiti isporuke roba i/ili usluga po Izvoznom ugovoru ili je izvršenje obustavljeno; – danom pravomoćnosti odluke nadležnog tijela o otvaranju predstečajnog, stečajnog ili likvidacijskog postupka nad Inozemnim kupcem, odnosno svaki drugi slučaj, koji se sukladno mjerodavnim propisima države Inozemnog kupca, može smatrati istovjetnim. U tom slučaju Osiguranik je dužan dostaviti Osiguratelju dokaz o otvaranju predstečajnog, stečajnog ili likvidacijskog postupka nad Inozemnim kupcem, pri čemu se ne primjenjuje Razdoblje čekanja za rizik proizvodnje 2. za političke rizike: <ul style="list-style-type: none"> – istekom Razdoblja čekanja za rizik proizvodnje uz dostavu dokaza o nastanku ugovorenog Osiguranoog rizika od strane Osiguranika
Osigurani rizik	<ul style="list-style-type: none"> • Kod Rizika proizvodnje, Osigurani rizik nastupa nemogućnošću izvršenja Izvoznog ugovora od strane Izvoznika prema ugovorenim uvjetima i rokovima iz Izvoznog ugovora • Rizik proizvodnje se može se ostvariti kao: <ol style="list-style-type: none"> 1. komercijalni rizik: <ul style="list-style-type: none"> – nemogućnost izvršenja Izvoznog ugovora od strane Izvoznika, uzrokovana događajima za koje Izvoznik nije odgovoran i koji su nastali na strani Inozemnog kupca, kao što su odluka Inozemnog kupca o raskidu ili otkazu Izvoznog ugovora, odnosno odbijanju prihvaćanja robe i/ili usluga, a da na to nema pravo, insolventnost, de jure ili de facto Inozemnog kupca pri čemu je Inozemni kupac privatni dužnik (KRP1) 2. Politički rizik: <ul style="list-style-type: none"> – nemogućnost izvršenja Izvoznog ugovora od strane Izvoznika uzrokovana događajima za koje Izvoznik nije odgovoran i koji su nastali na strani Inozemnog kupca, kao što su odluka Inozemnog

	<p>kupca o raskidu ili otkazu Izvoznog ugovora, odnosno odbijanju prihvaćanja robe i/ili usluga, a da na to nema pravo, pri čemu je Inozemni kupac javnopravni dužnik (PRP1);</p> <ul style="list-style-type: none"> – odluka treće države, moratorij, sprječavanje ili odgoda izvršenja Izvoznog ugovora, odluka Republike Hrvatske ili države Izvoznika ili viša sila, pri čemu je Inozemni kupac privatni ili javnopravni dužnik (PRP2)
Šteta	<ul style="list-style-type: none"> • Kod Rizika proizvodnje izračunava se na temelju iznosa stvarnih Proizvodnih troškova koje je Izvoznik pretrpio u vezi s proizvodnjom robe i/ili izvršenjem usluga po Izvoznom ugovoru, a koju nije isporučio i fakturirao Inozemnom kupcu
Razdoblje čekanja	<ul style="list-style-type: none"> • Vremensko razdoblje koje traje 6 mjeseci od dana dostave pisane obavijesti Osiguratelju o nemogućnosti i razlogu neizvršenja ugovornih obveza iz Izvoznog ugovora od strane Izvoznika zbog nastupa nekog od Osiguranih rizika vezanih za Rizik proizvodnje, osim ako Policom osiguranja nije drugačije ugovoreno
Premijske stope	<ul style="list-style-type: none"> • Za izračun premijske stope kod osiguranja Rizika proizvodnje koristi se Premijski sustav za osiguranje izvoznih tražbina kod izvoza kapitalnih dobara i usluga (Modul 1)
Obračun premije osiguranja	<ul style="list-style-type: none"> • Osiguratelj obračunava Premiju osiguranja primjenom premijske stope na Osiguranu svotu
Trajanje osiguranja	<ul style="list-style-type: none"> • Trajanje osiguranja navedeno je u Polici osiguranja • Datum početka Trajanja osiguranja može biti i raniji od datuma zaključenja Ugovora o osiguranju, ako su ispunjeni preduvjeti iz Ugovora o osiguranju • Osiguratelj može početak Trajanja osiguranja odrediti od: <ul style="list-style-type: none"> – datuma zaključenja/stupanja na snagu Izvoznog ugovora ili – datuma početka proizvodnje po Izvoznom ugovoru, ako su ispunjeni svi preduvjeti iz Police osiguranja – od nekog drugog datuma ugovorenog Ugovorom o osiguranju • Osiguratelj može završetak Trajanja osiguranja odrediti do: <ul style="list-style-type: none"> – ugovorenog datuma izvršenja (djelomično ili u cijelosti) Izvoznog ugovora ili – drugog datuma ugovorenog Ugovorom o osiguranju • U slučaju nastanka Osiguranog rizika, Osiguratelj ima pravo skratiti razdoblje Trajanja osiguranja te ukinuti pokriće daljnjih Proizvodnih troškova